

religiøs opvakt end den ældre, og jeg kan ikke se nogen Fare i, at den unge Mand, der virkelig er — lad mig ligefrem bruge det Udtryk — mere gudsfrygtig end den langt ældre, kommer til at udgøre præstelig Virksomhed; vi have ofte set Exempler paa, at der indenfor Folketirken er Præster, som man kan sige ere ligefrem aandelig sløvede. Jeg kan ikke se nogen Fare i, at man giver en theologisk Kandidat Ret til at prædike, naar man iforveien veed, at han virkelig er gudsfrygtig. Man maa jo lægge Mærke til, at der ikke her er Tale om Andre end Mand, der staa indenfor Folketirken, og som man kan tænke sig have mange Embedsbrødre af samme Anskuelse indenfor den. Det har derfor altid været mig usforklarligt, at de nævnte to Bestemmelser have kunnet møde en saa stærk Modstand baade i dette og i det andet Thing, som de have mødt.

D. Hansen: Jeg kan i Meget henholde mig til, hvad der er ytret af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), medens jeg dog tager alt fornødent Forbehold, ligeoverfor hvad han ytrede med Hensyn til Juristerne, hvilket iøvrig heller ikke hører under denne Sag. Der er imidlertid en Betragtning, som, saavidt jeg har hørt, hverken er omtalt af ham eller af de andre Medlemmer, der idag have havt Ordet, og som jeg nærmest vil tillade mig at fremdrage. Naar vi komme til at give Menighederne Indflydelse paa Valget af de, om jeg saa maa kalde dem, officielt ansatte Præster, vil der aabenbart være endnu større Trang end nu til at sikre Mindretallene imod, at der paaakroieres dem en Præst, med hvem de ikke kunne arbejde sammen. Den Tanke, der ligger til Grund for Valgmenighedsloven er jo den, at Forholdet i visse Menigheder kan stille sig saaledes, at de Præster, Regeringen sender dem, ere af den Bestaffenhed, at navnlig Mindretallene ikke kunne bruge dem af Hensyn til deres private Forhold eller af Hensyn til deres theologiske eller religiøse Meninger, og denne Ulempe vil vistnok i væsentlig Grad blive forøget, naar den bestemmende Afgjørelse med Hensyn til Ansættelsen af Præsterne overlades til Majoriteten i Menigheden. Paa den anden Side troer jeg ikke, vi godt kunne undgaa at give Menigheden en bestemt Indflydelse paa Valget af Præsten, og jeg troer heller ikke, det vil være muligt at bevare den Stilling, som den ærede Kirkeminister muligvis i Diebliffet indtager, nemlig den, at det skal bestemmes i Loven, at kun naar hele Menigheden, naar Alle som een Mand ere enige, skal den, de ønske, være Præst. Man kommer sikkert til at indrømme, at et større eller mindre Flertal afgjør dette, men overfor denne Nødvendighed og for at undgaa det — lad mig bruge det Ord — Tyranni, som Mindretallene meget ofte kunne være udsatte for, forekommer det mig nødvendigt, at der gives Mindretallet en Udvei til at tilfredsstille deres religiøse Trang, navnlig

ved Ansættelsen af en selvstændig Præst, og jeg ser ikke, at der er nogen Grund til at lægge Mindretallene Hindringer i Veien med Hensyn til at tilfredsstille et saadant berettiget Krav, som de i mange Tilfælde kunne have. Jeg ser navnlig ikke, at der er nogen Grund til at tvinge et vist Antal af Menighedens Medlemmer til, at de, for at de kunne faae deres egen Præst og samle sig i en Menighed om den Mand, de netop ønske og have Tillid til, maa bryde Forbindelsen med Folketirken, som maaske er dem i høj Grad hellig og ønskelig at bevare. Naar Forholdet staa saaledes, ser jeg ikke rettere, end at vi maa betragte Valgmenigheden, Fimmenigheden, som et Gode eller rettere sagt maa betragte det som et Gode, at der ikke lægges store Hindringer i Veien for Friheden til at danne en Valgmenighed i Forbindelse med Folketirken. Det er altid forekommet mig i høj Grad mærkværdigt, at vi, medens vi, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) fremhævede, her i Landet have saa mange Kirker staaende, der kun bruges nogle faa Dage eller rettere sagt kun enkelte Timer paa en enkelt Dag af Ugen, ville forhindre en Valgmenighed i, at den, for saa vidt det ikke kommer i Strid med den større Menigheds Benyttelse af Kirken, holder Gudstjeneste der. For mig er det det Onskeligste, at Kirkerne benyttes til gudeligt Brug ikke alene om Søndagen, men hele Ugen igjennem, og jeg ser ikke, at der er den mindste Grund til at holde Kirkedørene lukkede. Jeg er altsaa i høj Grad enig med de Medlemmer, der mene, at det maa tilstedes Valgmenighederne, at de i Stedet for at bygge deres eget Bedehus kunne benytte den tilstedeværende Kirke, for saa vidt de rette sig efter den større Del af Menigheden eller efter Sognepræsten; det er et vigtigt Punkt for mig, at der ikke uden Nødvendighed lægges en Valgmenighed en Hindring i Veien i saa Henseende. Da der i de fleste Tilfælde ikke kan være nogen Nødvendighed for eller Grund til at berøve Valgmenigheden Afgang til Sognekirken, har jeg aldrig kunnet opfatte Bestemmelsen i den modsatte Retning i den nu bestaaende Valgmenighedslov anderledes, end som en Slags Tvang- eller Straffebestemmelse, en Slags Trykmaaler, en Slags Maaler af, hvor stor aandelig Trang og aandeligt Tryk, der er i Menigheden. Det forekommer mig, man har villet sige: Først naar det Tryk, hvorunder vi have sat en Menighed, bliver saa stærkt, at der kan tilveiebringes en Kapital af 7—8000 Rd., eller hvor Meget der nu skal bruges til at bygge et Bedehus, skulle de Bedkommende kunne faae deres aandelige Fornødenhed tilfredsstillet ved at faae den Præst, de ønske, og det forekommer mig ikke, at den ærede Minister handler i Lovens And ved i saa Henseende at stille saa smaa Fordringer som mulig. Han kunde maaske snarere siges at handle i Lovens And ved at gjøre Fordringerne store, thi